

EURÓPAI ÜGYEKÉRT FELELŐS
TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTER

Országgyűlési Hivatal BE XXI-1/102/2/2005

Irományszám: K/13954/1.

Hörtsik Richárd úr részére
Országgyűlési képviselő

Érkezett: 2005 FEBR 11.

FIDESZ MPSZ

Tárgy: Válasz a K/14954. számú írásbeli kérdésre

Tisztelt Képviselő úr!

Hozzám intézett „**Hátrányban a magyar EU-alkalmazottak?**” címmel feltett K/14069. számú és a Házszabály 94.§ (1) bekezdésekben foglaltak alapján írásbeli választ igénylő kérdésére az alábbi választ adom:

Az európai uniós tagsággal nyíló kötelezettségek és jogok fontos eleme a tagállamok uniós intézményrendszerbe történő integrációja. Az Európai Unió kibővítésével az újonnan csatlakozott tagállamok állampolgárai számára is lehetővé vált, hogy az EU intézményeinél megnyíló álláshelyekre pályázhassanak.

A korábbi bővítésekhez hasonlóan az Unió az új tagállamok csatlakozásával az EU intézményei által létesített új álláshelyekre ún. – még hivatalosan el nem ismert - nemzeti kvótákat határozott meg, melyeket kifejezetten az új tagállamok állampolgáraival kívántak és kívánnak feltölteni. Az Unió intézményeiben dolgozó tisztviselők összetételére vonatkozóan szükséges hangsúlyozni, hogy alapelv a munkavállalók közötti állampolgárság szerinti földrajzi egyensúly megteremtése. A 2004. május 1-jén csatlakozott országok „kvótája” az átmeneti időszak (2004-2010) idejére az európai parlamenti mandátumok, a tanácsi szavazatok és a földrajzi arányosság figyelembe vételével került meghatározásra, amelyen belül Magyarország informális kerete 1 főigazgatói/főigazgató-helyettesi (A16, A15), 6 igazgatói (A14), 27 középvezetői poszt, valamint 459 tisztviselői státusz.

Annak érdekében, hogy az Európai Unió intézményeibe minél több magyar állampolgár nyerjen felvételt, a Kormány 2003 óta szervez az integrációs munkára felkészítő tanfolyamokat köztisztviselők részére. 2003 szeptembere óta a Külügyminisztérium honlapján bárki számára hozzáférhető az Európai Unió három munkanyelvén (angol, francia, német) a versenyvizsgákra való felkészítés céljából összeállított „ajánlott irodalom” és interaktív tesztek tartalmazó oldal. Az Európai Unió intézményeiben megnyíló álláshelyekre való pályázással kapcsolatos eljárás, a versenyvizsgák tartalmának meghatározása, értékelése és a kiválasztás kizárólag az Európai Unió intézményeinek a feladata.

Az Európai Unió intézményeiben megnyíló álláshelyek alsó, közép és felső tisztviselői csoportokba sorolhatóak.

Az alsó tisztviselői álláshelyekre az Európai Unió intézményeinek személyzeti feladatait összefogó Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO) 2003 májusában írta ki az első pályázatokat kizárólag a 2004. május 1-jén csatlakozott tagállamok állampolgárai számára. Az alsó tisztviselői versenyvizsgák több kategóriában kerültek meghirdetésre (kezdő adminisztrátor, kezdő titkár(nő), kezdő tolmács, kezdő fordító, jogász-nyelvész, vezető jogász-nyelvész), és a legtöbb kategóriában már lezárultak. Az írásbeli és szóbeli fordulókban eredményesen szereplő pályázók ún. tartaléklistára kerültek és az egyes uniós intézmények megkezdték a konkrét álláshelyek tartaléklistán szereplőkkel történő feltöltését.

Az alábbi tábla részletesen bemutatja a tartalék listára kerülő pályázóknak az ország és kategória szerinti megoszlását:

ORSZÁG/NYELV	A8 (kezdő adminisztrátor)	C5/C4 (kezdő titkár (nő))	LA8 (kezdő tolmács)	LA3 (vezető jogász-fordító)	LA8 (kezdő fordító)	LA6/7 (Jogász-fordító)
CIPRUS	44	18	N/A	N/A	N/A	N/A
CSEH KÖZTÁRSASÁG	180	186	8	4	80	39
ÉSZTORSZÁG	23	43	13	2	84	15
MAGYARORSZÁG	211	104 (átmeneti)	10	0	89	41
LITVÁNIA	57	34	6	1	54	9
LETTORSZÁG	29	30	10	2	44	8
MÁLTA	32	12	0	1	8	11
LENGYELORSZÁG	252	222 (átmeneti)	(függőben)	6	113	42
SZLOVÉNIA	49	50	7	2	14	20
SZLOVÁKIA	78	76	7	2	63	31
ÖSSZESEN	955	775	61	20	549	216

Forrás: EPSO Press Release (2004. szeptember 24.)

A tartaléklistákra eddig összesen 2576 fő került fel az új tagországok állampolgárai közül, közülük 455 magyar. Az egyetemi végzettséget megkívánó 1340 fős kezdő adminisztrátori keretből 955 helyre pályáztak sikeresen, melyből 211 fő magyar állampolgár. A több mint 20% fölötti arány egyértelműen a magyar állampolgárok eredményességét és sikerességét tükrözi. A magyar állampolgárok a többi kategóriában is kiemelkedően szerepeltek.

A közép- és felsővezetői álláshelyeket szintén nyílt versenyvizsgáztatás keretében töltik be, egyetlen posztot sem tartanak fenn meghatározott ország állampolgára számára, tehát ezen álláshelyeknél is csak és kizárólag a személyes kvalitás a szempont, és nem érvényesül tagállami kvóta. Az elbírálás során figyelembe veszik a jelölt szakmai kvalitása és érdemi teljesítménye mellett a megfelelő földrajzi egyensúly kialakításának követelményeit is.

A Bizottság 2004. februári döntése alapján a tíz új tagállamnak 2004-2008 között 189 középvezetői álláshelyet létesítenek. A Bizottság 2004 áprilisában kezdte meg a középvezetői álláshelyek pályáztatását, ami még most is folyamatban van.

A Bizottság 2004. februári döntése alapján 2004 és 2008 között a tíz új tagállam állampolgárainak összesen 37 felsővezetői álláshelyet biztosítanak. Az első pályázatokat 2004. áprilisában hirdették meg, melynek elbírálása szintén folyamatban van, és eredményt még csak néhány pályázat esetében hirdettek. Abból a néhány pályázatból azonban, amelynek már van eredménye megállapítható, hogy a magyar jelentkezők eredményesek voltak (főigazgató- helyettesi poszt az Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóságon, igazgatói poszt a Kutatási Főigazgatóságon, oktatási, kulturális, audiovizuális és fogyasztóvédelmi kérdésekért felelős igazgatói poszt a Tanács Főtitkárságán).

Összességében elmondható, hogy az új tagállamok a közép- és felsővezetői álláshelyek tekintetében alulreprezentáltak a régi tagállamokhoz képest. Ezen részben javíthat, ha a versenyvizsgák lezárultával a még nyitott álláshelyek feltöltésre kerülnek. A Kormánynak alapvető érdeke, hogy az Unió intézményeinél érvényt szerezzen a földrajzi egyensúly elvének a különböző tisztviselői kategóriákban, szinteken és az eltérő területeken.

Ugyan a versenyvizsgák illetve a versenyvizsgák értékelése még folyamatban van, azonban már most is vannak részadatok arra vonatkozóan, hogy a sikeresen pályázók milyen számban dolgoznak az Unió intézményeinél.

A Bizottság 2005. januári adatai szerint a Bizottságnál összesen 147 magyar állampolgár dolgozik:

- az «A» (egyetemi végzettségű tisztviselői) kategóriában 113 fő,
- a «B» (középfokú végzettségű tisztviselői) kategóriában 3 fő és
- a «C» (adminisztratív és titkári) kategóriában 31 fő.

Összehasonlításként az «A» (tisztviselői) kategóriában 2005. január 1-jén összesen 10.272 személy dolgozott. Ezen belül az EU-hoz újonnan csatlakozott országok állampolgárai:

- Ciprus:	9
- Csehország:	103
- Észtország:	58
- Lengyelország:	108
- Lettország:	50
- Litvánia:	60
- Magyarország:	113
- Málta:	24
- Szlovákia:	57
- Szlovénia:	54

Előre láthatólag 2005 első felében felgyorsul a felvételi eljárás és a sikeresen pályázók közül jelentős számban kerülnek felvételre az uniós intézményekhez.

Az Unió személyzeti politikájának fontos alapelve a versenyvizsgák egyenlőség, igazságosság, teljesítmény alapján történő elbírálásának biztosítása. Az új tagállamok felzárkóztatása érdekében a 2004-től 2010-ig tartó átmeneti rendszerben az Európai Unió intézményeiben megnyíló új állásokra csak a 10 új tagállam állampolgárai számára írnak ki pályázatokat. Tekintettel a teljesítmények alapján történő elbírálásra, a

felvételi vizsgák sikeressége szempontjából annak nincs jelentősége, hogy valaki a Bizottságnál korábban volt-e gyakornok, vagy ideiglenes tisztviselő, de természetesen ez a tapasztalat a pályázókat hozzásegíthette az eredményes szerepléshez.

A Kormány fontosnak tartja, hogy az Unió intézményeiben dolgozó magyar állampolgárokkal - a rájuk vonatkozó szabályokat tiszteletben tartva - kapcsolatot tartson. Ennek érdekében egy informális hálózat létrehozását kezdeményezte, melynek kialakítása folyamatban van.

Az Unió eddigi legnagyobb bővítésével párhuzamosan, még tagságunkat megelőzően az Európai Bizottság kezdeményezte a közösségi intézményekben foglalkoztatott tisztviselők jogállását rendező tanácsi rendelet szabályainak módosítását. Az interim időszakban a Magyar Kormány álláspontjában azt hangsúlyozta, hogy a módosítás nem jelenthet az új tagállamok számára hátrányos megkülönböztetést és érdeksérelmet. A tagságot megelőző módosításban szereplő eltérő rendelkezések befolyásolásában az új tagállamoknak a mozgásteret igen szűk volt, mert a Bizottság az új szabályzat elfogadástól tette függővé a pályázatok kiírását. Ebben a szűk mozgástérben a csatlakozó országok, köztük Magyarország azzal a feltétellel fogadták el az új szabályzatot, hogy a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy az új tagállamok számára az alsó tisztviselői álláshelyek mellett szakmai tapasztalattal rendelkező, de még nem vezető tisztviselői kategóriába is pályázatot hirdet. Az új tagállamok fellépésének eredményeként ezeket a pályázatokat minimum 6 év szakmai tapasztalat igényével a Bizottság 2004 telén meghirdette. Fontos elem továbbá az is, hogy a besorolási rendszer átstrukturálásával párhuzamosan a 2004-2010 közötti időszakban az új tagállamok pályázói az újonnan megnyíló posztok tekintetében prioritást élveznek.

A College of Europe tagsági díját a Kormány továbbra is fizeti, ami lehetővé teszi a magyar állampolgárok tanfolyamokon történő részvételét, illeszkedve az államilag finanszírozott ösztöndíj rendszerbe. A Kormány továbbra is támogatni kívánja a College of Europe és egyéb európai tanulmányokra szakosodott intézetekben a magyar állampolgárok részvételét, amennyiben lehetséges, egyéb nemzetközi források bevonásával is.

Kérem válaszom elfogadását!

Budapest, 2005. február 9.

Tisztelettel:

dr. Baráth Etele

